

INFORMATIEVE NOTA DOUANewaARDE EN ONDERWAARDERING

Met deze nota wenst de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen de operatoren te informeren over het belang van de juiste douanewaarde en de problemen bij onderwaardering van ingevoerde goederen.

Deze nota legt de focus op het proces van verificatie in eerste lijn.

Tot slot geven we jullie nog mee dat dit een informatieve nota is en geen juridisch bindend document waaraan rechten en verplichtingen ontleend kunnen worden

Wat is de douanewaarde van een goed?

De douanewaarde van de ingevoerde goederen is een van de drie elementen die gebruikt worden bij het vaststellen van de douaneschuld, de andere twee zijn de oorsprong van de goederen en het douanetarief. De douanewaarde vormt de belastbare basis voor de toepassing van de ad valorem rechten.

Hoe wordt de douanewaarde bepaald?

Het is belangrijk om over regels te beschikken om de waarde van de goederen rechtvaardig, eenvormig en neutraal te kunnen vaststellen. Zo kan een juiste heffing van het recht bij invoer bekomen worden (fiscaal aspect) maar ook de loyale importeur beschermd worden tegen oneerlijke concurrentie (sociaal-economisch aspect).

De primaire basis voor de berekening van de douanewaarde van de goederen is de transactiewaarde van de ingevoerde goederen (artikel 70 lid 1 DWU). Dit is het werkelijk betaalde of te betalen bedrag bij verkoop voor uitvoer naar het douanegebied van de Unie. Indien de douanewaarde niet op basis van de transactiewaarde kan worden vastgesteld, wordt één van de vijf bijkomende douanewaardebepalingsmethoden gebruikt (artikel 74 lid 1 DWU). De methoden worden steeds in onderstaande volgorde toegepast tot de waarde bepaald kan worden. De aangever heeft het recht de methode van de berekende waarde toe te passen in plaats van de methode van de afgeleide waarde indien hij hierom verzoekt en de nodige informatie beschikbaar is. In vak 43 van het Enig Document moet de aangever de Uniecode vermelden voor de gebruikte waarderingsmethode.

Code	Artikel van het UCC	Methode
1	70	Transactiewaarde van de ingevoerde goederen
2	74, lid 2, onder a)	Transactiewaarde van identieke goederen
3	74, lid 2, onder b)	Transactiewaarde van soortgelijke goederen
4	74, lid 2, onder c)	Afgeleide waarde
5	74, lid 2, onder d)	Berekende waarde
6	74, lid 3	Waarde op basis van beschikbare gegevens (zogenaamde "fall back"-methode)

Wat is onderwaardering?

Onderwaardering is het door een aangever opgeven van een waarde van ingevoerde goederen die lager is dan de echte waarde.

Hoe gaat de douane te werk bij controles inzake onderwaardering?

Wanneer de AAD&A gegronde twijfels heeft of de aangegeven douanewaarde overeenstemt met het totaal betaalde of te betalen bedrag kan de aangever om aanvullende informatie gevraagd worden (artikel 140 van de Uitvoeringsverordening). De douaneautoriteiten kunnen eveneens gegronde twijfels hebben bij de juistheid van de aangegeven waarde, zelfs indien ze noch de authenticiteit van de factuur, noch het bewijs van de gedane betalingen (teneinde de effectief betaalde prijs voor de ingevoerde goederen te bewijzen) hebben verworpen of anderszins in twijfel hebben getrokken. Dit kan o.a. het geval zijn wanneer de aangegeven douanewaarde de economische waarde van de ingevoerde goederen niet weerspiegelt (arrest van het Hof d.d. 16.06.2016 - zaak C291/15)

- Wanneer hun twijfels niet worden weggenomen, kunnen de douaneautoriteiten besluiten dat de waarde van de goederen met een andere waardebepalingsmethode moet worden vastgesteld.

Hoe gaat de douane te werk bij vermoeden van onderwaardering?

Indien er na de documentaire en/of fysieke verificatie een weerlegbaar vermoeden blijft bestaan dat de aangegeven waarde lager is dan de werkelijke waarde, is het aan de aangever om te bewijzen dat deze aangegeven waarde juist is door stukken voor te leggen.

- Hetzij stukken die aantonen dat de aangegeven transactiewaarde toch juist is (met uitzondering van bv. de factuur en het betalingsbewijs die reeds werden voorgelegd).
- Hetzij elk ander stuk dat de andere methodes inzake douanewaarde kan aantonen (identieke goederen, soortgelijke goederen, afgeleide waarde, berekende waarde, redelijke middelen).

Drie scenario's kunnen zich hierna voordoen.

- De aangever legt bijkomende bewijsstukken voor zodat de vermoedens inzake onderwaardering worden weerlegd en de verificatie wordt conform afgesloten. Er wordt geen overtredingsdossier opgesteld.
- De aangever legt geen bewijsstukken voor waardoor het vermoeden inzake onderwaardering niet wordt weerlegd en de verificatie niet conform kan worden afgesloten. Er wordt een overtredingsdossier opgesteld.
- De aangever legt bijkomende bewijsstukken voor die onvoldoende zijn om het vermoeden inzake onderwaardering weg te nemen waarna de verificatie als niet conform wordt afgesloten. Er wordt een overtredingsdossier opgesteld.

Wat zijn de mogelijkheden bij het afhandelen van overtredingsdossiers?

Er wordt een overtredingsdossier geopend wanneer het vermoeden inzake onderwaardering niet wordt weerlegd. Dit gebeurt als de aangever geen bewijsstukken of bewijsstukken die onvoldoende zijn om het vermoeden inzake onderwaardering weg te nemen, heeft voorgelegd. De aangegeven transactiewaarde wordt niet aanvaard en de verificatie wordt niet conform afgesloten. Voor de bepaling van de waarde dient bijgevolg een bijkomende waardebepalingsmethode te worden gebruikt door de douane.

Op basis van deze douanewaarde wordt een vrijstelling van bekeuren 614 opgemaakt (hierna 614 genoemd). Voor de praktische bepalingen i.v.m. de 614 zie de omzendbrief nr. D.C. 93.100 van Afhandeling van misdrijven – Overtredingen vastgesteld bij de verificatie van aangegeven goederen – Aanvraag tot vrijstelling van bekeuren 614 (D.I. 806.0).

Er zijn 2 mogelijkheden:

- De aangever aanvaardt de 614 en betaalt. Let op: de goederen mogen pas worden vrijgegeven vanaf het moment dat er betaald is. In dit scenario kan er niet gewerkt worden met borgstelling om de goederen al vrij te geven in afwachting van de betaling.
- De aangever aanvaardt de 614 niet. Er wordt een relaas 359 opgesteld en er wordt beslag gelegd op de goederen. Voor de praktische bepalingen i.v.m. het relaas 359 zie de Instructie Afhandeling van misdrijven inzake douane (D.I. 806.0). De AAD&A kan de aangever de gunst verlenen dat de goederen worden vrijgegeven mits het stellen van een borg waarvan het bedrag dient te bestaan uit de waarde van de goederen vastgesteld met toepassing van de gemiddelde invoerwaarde MADB/kg + de mogelijke verschuldigde invoerrechten:
 - De borg wordt enkel berekend op het geselecteerde artikel en niet op niveau van de MRN
 - De BTW dient niet te worden geborgd.

Indien er geen borg wordt gesteld, blijven de goederen in beslag genomen. De vrijgave onder voorwaarde van borgstelling blijft altijd een gunst die door de AAD&A al dan niet wordt toegestaan.

Handige publicaties:

- [Circulaire 2018/c/9 over de douanewaarde](#): Hier kan je meer informatie terugvinden over onder andere de transactiewaarde, de douanewaarde en de methoden voor het vaststellen van de douanewaarde.
- https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/customs/customs_code/guidance_valuation_en.pdf
- https://financien.belgium.be/nl/douane_accijnzen/ondernemingen/douane/enig-document